
Informačný časopis pre sluchovo postihnutých

Trnavský Gong

Ročník 2 číslo 5

Máj 2015

Adresa TG: Zalázne 15, Smolenice, mobil 0907 757 695, email b.katka@zmail.sk, alebo

Občianske združenie Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých, Novosadská 4, 917 00 Trnava, tel. 0917 648 731

Email: poradenstvo.trnava@zoznam.sk

OBSAH:

- Obsah, Úvodné slovo,	2
- Zo života RC- PRCSP info, Rozhovory so SP, Ohlas.....	3
- SP z NR.....	4
- ukončenie rozhovoru, Radíme Vám – netradične.....	5
- Relax – Vtipy, Nový problém SP s tv programom vo formáte HD.....	6
- Poézia SP, Krédo, Hľadáte prácu?.....	7
- Dobrý recept s TG, Kronika-Naši jubilanti, Poďakovanie, Smútočné oznámenie	8
- Zaujímavosti zo sveta sluchovo postihnutých Špecifické vývinové poruchy učenia – história.....	9- 11
- Viete, že strate sluchu môže zabrániť aspirín?.....	11- 13
- Zvuk a sluch.....	13-14

Úvodné slovo

Máj lásky čas, najkrajší jarný mesiac, plný rozkvitnutých stromov v záhradách, pestrosť jarných kvetín, farebná príroda. Zaľúbenci sa pre šťastie a na lásku bozkávajú pod rozkvitnutými čerešňami. Život začína byť veselší, príjemnejší a ľudia sú plní elánu a nádejí. Mnohí sa ešte pamätáme, ako sme oslavovali prvé máje pochodmi a potom májovými veselícami. Teraz sa to zmietlo, lebo to bolo "socialistické" a pritom sa zabudlo, že to vzniklo v USA štrajkami robotníčok v Chicagu a ktoré boli kruto a tvrdo prenasledované. Bol to boj za lepšie pracovné podmienky robotníkov. Ale, máj má okrem tradičnej oslavy sviatku práce, aj svoje rôzne tradície všade vo svete, a sú zakaždým iné podľa mentality národov.

My teraz určite využívame tento deň voľna (pokiaľ nám ho podnikatelia alebo živnostníci dovoľia tráviť voľnom) využívame na záhradkách a rodinných výletov. V našich organizáciách sluchovo postihnutých začíname aj viac organizovať akcií pre našich členov ovšem, ak sa nám v tejto dobe podarí získať nejaké finančné prostriedky. Boríme sa neustálym chaosom a problémami, neistotou, čo nepridáva nám na klude a radosti zo vzárovej činnosti. Ale, snažíme sa, však?

Smutné však je i to, ak sa snažíme robiť niečo spoločné pre všetkých, sa zrazu niečo zatrhne a začíname ťahať každý za iný koniec. Minulý rok sme veľmi úspešne uskutočnili I.Celoslovenský SRK, tento rok sme ho chceli tiež pripraviť. Chceli! Bohužiaľ sa stalo, že každý ťahá za iný koniec a spoločná vec je v ohrození. Zabúdame robiť niečo spoločné, riadnymi pravidlami a postupom. Tu nejde len o zúčastnenie sa. Záujemci aj niečo od toho očakávajú, aj keď si to hradia z vlastných vreciek! Chcú mať informácie a to, čo k tomu patrí. Alebo tam zasiahol ktosi tretí, aby to znemožnil? Na škodu všetkých SP!

Mnoho členov SP stále nevie, kam patrí, čo ako funguje, čo sa v občianskych združeniach deje, či sa nám dostávajú nejaké dotácie, úplne zanikli základné pravidlá informovanosti SP. Funkcionári nedostávajú žiadne písomné Uznesenia z rokovaní. Všetko sa akosi robí „potajme“, všetko je tabu. Nikto nevie, kto čo robí, aké má funkcie, koho zastupuje a čo sa vôbec podarilo obhájiť v prospech SP. Vo svete sluchovo postihnutých vládne doslova anarchia, zlyhanie všetkého dobrého, čo sa vybudovalo rokmi a čo bolo osvedčené a všetkým pomáhalo. Dnes si hrabú na svojich miestečkách v postavení funkcionári, len pre seba.... Ináč by sme všetci vedeli, čo je nové vo svete sluchovo postihnutých. Bude to zrejme dlho trvať, kým sa to znova dá dokopy a začne sa konečne robiť v prospech všetkých. Každý chce do toho čo povedať, a sa ho to bytostne dotýka. Aj o tom je tá neustále parafrázovaná „demokracia“.

(K.Brázdovičová)

Občianske združenie Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých občanov Trnavského kraja **(opakovanie matka múdrosti, aby ste nezabudli)**

Je zaregistrovaný od 28.3.2013, má vlastné IČO 42293022, sponz. účet 15181721/5200 OTP banka Trnava, IBAN: SK70 5200 0000 0000 15181721. Sídlo je na Novosadská 4, 917 00 Trnava v budove Katolíckej jednoty. Vstup do dvora Katolíckej jednoty je aj malou brámkou z Kollárovej ul. oproti Právnickej fakulty.

Poštu môžete zasielať na adresu: Občianske združenie Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých, Novosadská 4, 917 00 Trnava, email: poradenstvo.trnava@zoznam.sk
Poradenské dni RC sú Pondelok - Štvrtok od 08:00 - 15:00, Piatok od 08:00 - 12:00 (od 12:00 je administratíva a terénna práca) od 8,00 – 15,00 hod. Každý, kto potrebuje informáciu, radu, či pomoc, môže zavolať, predzvonit' alebo napísať SMS na mobilné číslo 0917 648 731 alebo e-mail: poradenstvo.trnava@zoznam.sk

Zo života RC

(pre informáciu všetkým členom i nečlenom)

Poradensko - rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých Trnavského kraja poskytuje poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu a artikulačné tlmočenie pre občanov Trnavského kraja. Občania u nás získajú informácie o sluchovom postihnutí, možnostiach kompenzácie sluchového postihnutia, poradenstvo pri výbere kompenzačných pomôcok, pomoc pri vybavovaní kompenzačných pomôcok a pod.

Všetky naše služby poskytujeme pre občanov Trnavského kraja bezplatne.

Výbor Občianskeho združenia Poradensko - rehabilitačného centra sluchovo postihnutých Trnavského kraja sa schádza zvyčajne každú prvú stredu v mesiaci. Výbor si vyhradzuje právo na zmenu termínu stretnutia. Veľmi radi uvítame aj nových členov, ktorí majú záujem byť informovaní alebo chcú prispieť svojimi pripomienkami a nápadmi k činnosti občianskeho združenia..

Informácie o pripravovaných akciách získate na tel: 0917 648 731, mailom na poradenstvo.trnava@zoznam.sk alebo v kancelárii na Novosadskej 4, Trnava.

Rozhovory so SP

Milí čitatelia, v minulom čísle sme uviedli dva rozhovory od dvoch sluchovo postihnutých, boli rozdielne a každý mal svoj vlastný názor i pocity na svoje postihnutie. Som veľmi rada, že sa nám do redakcie dostal ohlas na tému jednej otázky, na ktorú my ostatní sluchovo postihnutí máme rovnaký názor, ako uvádza sluchovo postihnutý p. Fusek s KI vo svojom ohlase.

Lenže, právo na svoj názor má aj iná strana, s ktorým sa stotožnil a ktorý prevzal z komunity Nepočujúcich, bojujúcich proti KI. Je to jeho názor, aj keď pomýlený a ako správne poznamenáva p. Fusek - neznalý skutočnej reality a skúseností.

A to je dôležité, že sme viacerí, ktorí chceme uviesť mnohé veci na správnu mieru. Že nám záleží na budúcnosti ďalších sluchovo postihnutých, nielen dospelých, ale aj detí, že vyhráva myslenie a cieľ – POČUŤ, byť ako ostatní! Nič nie je krásnejšie, ako počuť hlas milovanej osoby, dieťaťa, prírody, zvuky ozajstného života.

Ale, naše rozhovory sú spovedou, ako sa cítime, ako vnímame svoje postihnutie, ako žijeme a čo nás trápi v našom postihnutí. Sú poučné a každý si z toho vezme to, čo hľadá, čo potrebuje, aby sa pohol dopredu, žil zmysluplný živote a netrápilo ho, že je postihnutý. Verím, že bude tých ohlasov viac, budú podnetné pre všetkých sluchovo postihnutých.

Naše otázky:

- Kedy a ako ste stratili sluch a ako vnímate svoje sluchové postihnutie?
- Ako ste sa vzdelávali, chodili ste do bežnej školy? Aké problémy ste mali v škole?
- Čo sa vám podarilo v živote ako sluchovo postihnutej osobe? Ako vníma vaše postihnutie najbližšia rodina, zamestnávateľ? Stojí pri vás, pomáha vám? Ako komunikujete?
- Ako ste spokojní so svojim povoláním, čo ste chceli študovať a sa vám nepodarilo?
- Máte problémy s kompenzačnými pomôckami, načúvacím prístrojom? Nosíte na obidve uši načúvací prístroj?
- Máte ako sluchovo postihnutý koníčky, chodíte medzi sluchovo postihnutých? Kde sa lepšie cítite? Medzi zdravými alebo rovnako postihnutými?
- Aký je váš názor na kochleárne implantáty?
- Čo by ste si najviac želali v živote? Čo by ste ešte chceli dosiahnuť?

Ohlas

Váš časopis sa mi dostáva do "rúk" prostredníctvom e-mailu od pani Salinkovej (ZUKI). Vždy si ho rád prečítam, problematika ma veľmi zaujíma.

Od mladosti som mal problémy so sluchom, ktorý sa mi postupne zhoršoval, až som napokon ohluchol. Úplne. Pred desiatimi rokmi mi voperovali kochleárny implantát a odvtedy sa mi výrazne zmenil život k lepšiemu, počujem veľmi dobre, žiadne vedľajšie účinky na moje zdravie neregistrujem. Poznám prakticky všetkých dospelých implantovaných na Slovensku a sú na tom podobne. Preto som konsternovaný z toho, že ste uverejnili vyjadrenie pani zo Žiliny (citujem):

- Aký je váš názor na kochleárne implantáty?

Nesúhlasím s tým, radšej byť hluchý a nemať bolesti hlavy.

Veď je to úplný nezmysel vyslovený človekom, ktorý o danej veci zjavne nič nevie. Takýmto konštatovaním dokáže odradiť neinformovaných ľudí od niečoho, čo by im úžasne mohlo skvalitniť ich život, prípadne život ich detí. Som tej mienky, že by bolo vhodné, keby ste túto nesprávnu informáciu uviedli na správnu mieru, napríklad rozhovormi aj s užívateľmi kochleárných implantátov. **Gabriel Fusek**

Pán Fusek, máte pravdu, rovnaký názor zdieľa väčšina sluchovo postihnutých, ktorí sú mimo komunity Nepočujúcich. Uverejnili sme aj skutočné pocity držiteľov KI po implantáciách a boli pozitívne. Bohužiaľ, sa nájdú aj takí sluchovo postihnutí, ktorí sú v organizáciách u nepočujúcich a riadia sa názormi Svetovej federácie nepočujúcich, ktorá proti KI bojuje. Že by zo strachu, že bude menej Nepočujúcich? Medicína neustále ide dopredu, snaží sa nahrádzať postihnutým rôzne orgány a zlepšovať im ich život. Pracuje sa okrem skvalitnenia KI aj na bionickom uchu, bionickom oku, vedľa nahradíť rôzne vnútorné i kostrové orgány. Dokonca najnovšie informácie zo sveta sú, že chcú nahradíť aj celú hlavu... V konečnom dôsledku, je veľmi zlé, ak sa tieto negatívne názory prenášajú aj na internetových stránkach a kde mylne dezorientujú ľudí, rodičov postihnutých detí, ktorí hľadajú informácie. A vieme, že na internetových portáloch je množstvo nezmyselných alebo zavádzajúcich informácií, ktoré viac škodia ako pomáhajú... Múdry a rozhladený človek určite bude hľadať viac možností a informácií, ako pomôcť svojmu blízkemu, aby mohol žiť ako ostatní bežní ľudia.

Nedoslýchavá z nitrianskeho kraja

(Prosím o anonymitu, ďakujem)

- Kedy a ako ste stratili sluch a ako vnímate svoje sluchové postihnutie?

Sluch som stratila kvôli nekvalitne liečeným zápalom stredného ucha. So svojou stratou sluchu som sa nikdy nezmierila. Bolí to stále, rodičia urobili pre záchranu môjho sluchu veľmi veľa, zachránili čo sa dá a učili ma s tým žiť. Túžba dobre počuť mi však zostala.

- Ako ste sa vzdelávali, chodili ste do bežnej školy? Aké problémy ste mali v škole?

Vzdelávala som sa v bežných školách. Musela som sedieť vždy v prvej lavici pri stole, kde sedávala učiteľka, aby som ju počula. Pokiaľ bola pri tabuli, bolo to fajn, avšak ak chodila okolo lavíc, všetko sa mi stratilo a nevedela som o čo ide. Spolužiaci boli zo začiatku krutí, posmievali sa, musela som dosť tvrdo brániť sa voči ich krutosti. Ale, čím boli starší, menili sa a mala som aj veľa priateľov a začali mi aj pomáhať, keď bolo treba. Na pár spolužiakov mám veľmi pekné spomienky a pomohli mi aj v dospelosti po rokoch. Dvaja z nich sú významné osobnosti.

- Čo sa vám podarilo v živote ako sluchovo postihnutej osobe? Ako vníma vaše postihnutie najbližšia rodina, zamestnávateľ? Stojí pri vás, pomáha vám? Ako komunikujete?

Dosiahla som pomerne slušnú úroveň v živote. Rodina mi vždy bola ochotná pomôcť, niekedy ma až príliš ochraňovala. Komunikácia s ňou bola normálna. Nepocitovala som, že som iná ako oni. Operácia ucha a následné načúvacie prístroje, či kompenzačné pomôcky mi pomohli žiť naplno a normálne. V práci to bolo trochu zo začiatku problematické, ale neskôr som dosiahla určité kvalifikované zamestnania a spolupracovníci často ani netušili, že som sluchovo postihnutá. Celý svoj život som pracovala v úrade a hlavne s ľuďmi. S komunikáciou som problém nemala a šéf bol vždy ochotný pomôcť mi, keď bolo treba. Bol na mňa hrdý a bola som hodnotená ako vynikajúci zamestnanec.

- Ako ste spokojní so svojim povolaním, čo ste chceli študovať a sa vám nepodarilo?

V mladosti som mala svoje sny aj o povolani. Nesplnili sa mi práve kvôli sluchu a hlavne kvôli nepochopeniu určitých ľudí. Zaujímala ma psychológia, keďže som sa na školu nedostala, chodila som na hodiny psychológie k jednému profesorovi. Tak som niečo predsa len dosiahla a využila to v práci s ľuďmi.

- Máte problémy s kompenzačnými pomôckami, načúvacím prístrojom? Nosíte na obe uši načúvací prístroj?

Kompenzačné pomôcky získať nebol až taký problém, skôr také, ktoré by mi skutočne pomohli a boli bohužiaľ veľmi drahé a teda mne nedostupné. Načúvací prístroj nosím iba na jednom uchu. Nie som úplne spokojná s digitálnymi načúvacími prístrojmi. Majú svoje muchy a často sa kazia.

- Máte ako sluchovo postihnutý koničky, chodíte medzi sluchovo postihnutých? Kde sa lepšie cítite? Medzi zdravými alebo rovnako postihnutými?

Samozrejme, že ako každý normálny človek, mám svoje koničky, ktorým sa vo voľnom čase venujem. Je to príroda, umenie, literatúra, zvieratá. Či chodím medzi sluchovo postihnutých? Sporadicky, zväzová činnosť už nie je to čo bývalo, ľudia sa veľmi zmenili... Lepšie sa cítim medzi zdravými, nemám s nimi žiadny problém s komunikáciou. Rada sa stretávam s dobrými ľuďmi, priateľmi. A mám ich ešte stále dosť a dobrých, verných priateľov.

- Aký je váš názor na kochleárne implantáty?

Poznám názory Nepočujúcej komunity, nepáčia sa mi. Keby som mala možnosť, využila by som implantát, aby som mohla dobre počuť. Našťastie mám sluch v takom štádiu, že pomocou načúvacieho prístroja počujem dobre aj keď som úplne hluchá. Nerobí mi problém dobre komunikovať ako každý zdravý človek. Som rada, že medicína a šikovní lekári umožňujú sluchovo postihnutým navracieť sluch, počutie. Rokmi medicína postupuje a zlepšuje svoje techniky a aj medicínske technológie sú už na omnoho lepšej úrovni ako v začiatkoch, keď v sedemdesiatych rokoch minulého storočia začali implantovať prvýkrát kochley u nás v bývalom Československu.

- Čo by ste si najviac želali v živote? Čo by ste ešte chceli dosiahnuť?

Čo si najviac želim? Nuž, dobre počuť, sa mi už nesplní, prežila som svoj život zmysluplne a dosiahla som niektoré svoje ciele. Som už na sklonku života, teda na dôchodku a preto si najviac želim zdravie. Aby sa náš život zlepšil a politici dostali konečne rozum a mysleli viac na obyčajných občanov. A keďže som už na dôchodku, tak už nepotrebujem nič dosahovať, len mať pokojný, dôstojný život a radosť z detí a vnukov.

Ďakujem za rozhovor.

RADÍME VÁM

Milí sluchovo postihnutí, dnes to nebude niečo ako rada, ale čosi ako konštatovanie, čo sa nemá a čo bohužiaľ je.

Zväzová činnosť mala kedysi jasné pravidlá, boli overené a fungovali roky. Vždy bol jasný program, cieľ, zápis. A práve toto ma naposledy upútalo a bola som sklamaná, keď som na jednej schôdzi s funkcionármi zistila, že schôdza nemá jasné pravidlá. Taká „výborovka“, presne pripravený program a cieľ, čo chceme prebrať, zistiť, čo sme minule urobili a aké úlohy sme prijali a splnili. Samozrejme na záver riadny zápis. Potom zabava a diskusia o všeličom. Realita? Diskusné fórum, občas hádka, žiaden zápis. Nuž a výsledok? Pohneme sa takto dopredu? Dosiahneme svoje ciele? Určite nie! Poviete si, nová doba...

Omyl! Ak má niečo dobre fungovať, musia byť aj jasné pravidlá a dodržiavať ich. Nie sme predsa organizácie, ktoré si z výboroviek robí „stretávkový a diskusný klub“. Nie je to náš zmysel organizácie ani princíp našej práce. Ak chceme našim členom niečo ponúknuť pozitívne a prospešné, musíme zmeniť svoj prístup a robiť veci konečne poriadne. A mimochodom, z čoho budú v budúcnosti historici vychádzať a písať o starostlivosti a organizovaní sluchovo postihnutých? Kopec dobrých nápadov, aktivít nebude zaznamenaných, a naši funkcionári, ktorí urobili kus dobrej práce v prospech sluchovo postihnutých skončia zabudnutí?

Naposledy sa to prejavilo aj na pripravovanom SRKu, ktorý má byť tento mesiac v Tatrách. Nedotiahlo sa to spoločne, ani sa nepripravili jasné pravidlá, program. Roztrieštlo sa to a nikto nevie ako to bude. Zrejme sa to zmení na obyčajný víkendový výlet... Mnoho prihlásených účastníkov sa bude cítiť podvedených a sklamaných! To je obrovská škoda! Minuloročný SRK bol úžasný, urobili sme si aj program. Bol jedinečný preto, že sme sa po rokoch konečne prvýkrát takto zišli z viacerých kútov Slovenska. Vymenili názory, niečo sa dozvedeli, a mali sme aj výstavku kompenzačných pomôcok, nechýbala ani spoločná zábava...

Zlyhala spolupráca? Nepochota? Dúfam, že sa nám ešte podarí uskutočniť SRK aj s riadnym programom tak, ako to má byť. Členom treba ponúknuť jasné pravidlá a program, aby to bolo to, čo najviac potrebujeme. Nie obyčajné výlety....

Brázdovičová K.

RELAX

Babka ide do obchodu a spomenie si, že zabudla vypnúť sporák. Ta sa aspoň pomodlí:

- Anjeličku môj strážničku ochraňuj moju dvojplatničku a prepni zo šestky na jedničku...

Bohatý podnikateľ dostal od svojho rozmazaného synáčka SMSku:

- Ocko, ihneď sa postaraj o presun ľadových medveďov do Afriky, lebo mi hrozí prepádnutie zo zemepisu!

- Moja známa bola včera v divadle, ale hra bola taká nudná, že odišla počas druhého dejstva. Nastal hrozný škandál, - vykladá Anča kamarátke.

- Prečo? –

- Ona totiž hrala hlavnú úlohu...

- Teda, vy milujete moju mladšiu dcéru? - pýta sa miliónár budúceho ženicha.

- A viete, že jej staršia sestra dostane väčšie veno?

- A o koľko miliónov je staršia? - zakokce nádejný ženich.

- Kde si bol včera večer tak dlho? - zvyšuje hlas manželka na svojho manžela.

- Múdra žena sa nikdy nepýta, kde bol jej muž – filozofuje manžel.

- Múdry muž totiž svojej manželke vždy všetko porozpráva – odpovedá manželka.

- To určite! Múdry muž vôbec nemá manželku!

Bohuš sedí v jedálenskom vozni a stále si objednáva. Koňak, borovička, pivo...

Zrazu vlak vojde do tunela.

Bohuš vyskočí a zareve:

- Dobre mi žena povedala, že raz z toho oslepnem! A už je to tu!

- Pán doktor, je impotencia vážna choroba?

- Ani nie, dá sa znej vylízať...

Doktori sa dohadujú o pacientovi:

- Budeme ho liečiť alebo ho necháme žiť?

- Pán doktor, môžem si aj v starobe užívať?

- Áno dedko, ale iba lieky...

- Čo myslíš, aký je rozdiel medzi dudlíkom a cigaretou?

- Tak to veru neviem!

- Niekedy iba desať rokov.

Nový problém SP - vysielania televíznych programov vo formáte HD.

Začal sa vysielat' nový formát obrazu HD. Nie, že by som bol proti tomu, aby bola kvalita obrazu lepšia, no tak to vyzerá, že vývojári nepamätajú pri vývoji nových technológií, že spolu s nimi žijú aj ľudia hendikepovaní. Keď sa začali titulkovať pomocou skrytých titulkov televízne programy, určite sa väčšina sluchovo postihnutých potešila, že bude mať plnohodnotnejší zážitok z pozerania programu v televízii. Hoci to ešte nie je ono, lebo tam predsa chýba zvuková kulisa, ktorá navodzuje stupňovanie deja, predsa aspoň vieme, o čom ten program je. Hoci sa ešte aj titulkovanie nevypracovalo do prijateľnej kvality, už ho zrušili, keď začali vysielat' obraz v HD kvalite a to tým, že v HD kvalite nejde teletext. Zás sa môžem opýtať, sluchovo postihnutí ľudia nie sú divákmi televízie? Tak to vyzerá, že zdravá väčšina neberie ohľad na postihnutú menšinu. Veď keď sa prešlo na digitálne spracovanie televízneho signálu, tak bol už obraz kvalitný. Takto zas sluchovo postihnutí ťahajú za kratší koniec.

Prosím Vás, je vo Vašej možnosti tlmočiť tento problém v televízii? **Ján Marák**

Poézia od našich SP

1. máj sviatok práce, Deň matiek a máj mesiac lásky, to sú témy dnešnej poézie našich SP poetov.

Pocita práci

Magda Pilarová - Benkovičová

Závod sa rozrástol,
to ale šťastie je.
Práca nás baví,
veď si pri nej spievame.
Bez práce nie sú koláče,
tak sa to vraví.
Ži a pracuj, aby sme sa dobre mali.

Mamičke k sviatku

Dušan Kuba

Dni tak rýchlo utekajú
a už je to mesiac máj.
S ním sa veľký sviatok blíži,
chystá sa naň celý kraj.

Viem ja, aký sviatok bude.
Sviatok všetkých našich mám.

Lenže čo ja mojej mame,
čože ja jej k sviatku dám,

Za tú lásku materinskú,
za tie veľké obete?
Mám ja nápad za milión,
hneď sa o ňom dozviete.

Natrhám jej konvaliniek
v našom blízkom lesíčku
a z tých nežných bielych zvonkov
uvijem jej kytičku.

Nauč ma ľúbiť

MišaK

Nauč ma ľúbiť, nauč.
Tak ako Rómeo Júliu. Naučíš?
Sláva. Chcem ťa ľúbiť, ale neviem ako,
Chcem cítiť tvoje dotyky na ústach, vo vlasoch, na rukách.
Chcem, chcem...
Prečo mlčíš?
Prečo sa tak čudne na mňa dívaš?
Som z teba zmätená, tak povedz niečo..
Bože, tak sa už prestaň na mňa tak dívať.
Keď si teraz sklonil tak zahanbene hlavu, vypadáš akosi smutne.
Neublížila som ti?
Ale, prečo ma neučíš ľúbiť?

Krédo

Kto ľubi, vie aj odpúšťať, kto lásku láskou odpláca, ten pochopil zmysel života.

-

Juraj Diky

Hľadate prácu?

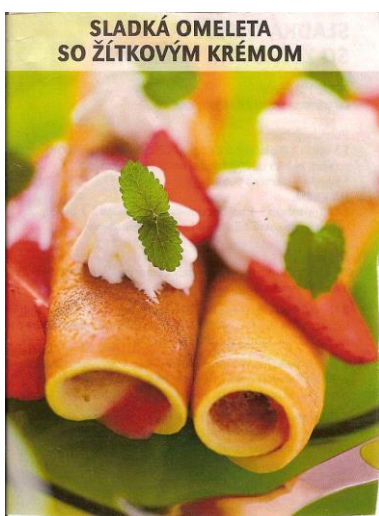
Dobrý deň, obraciam sa na vás s prosbou o pomoc.

Potrebujem ženu so zdravotným vzdelaním, ktorá by bola ochotná prist'ahovať sa na dedinu (Malženice) a starať sa o moju chorú matku, sumu dohodneme pri osobnom pohovore.

Poznáte takú dobrovoľníčku, máte záujem? Dajte vedieť, ďakujem za ochotu.

Jana Veselá (email jankanajveselšia@gmail.com)

Dobrý recept s Trnavským Gongom

Sladká omeleta so žítkovým krémom

Potrebuje: 3 vajcia, štipku soli, 2 lyžice práškového cukru, 100ml smotany na varenie, 15 až 20g. hladkej múky, 30g masla, jahodový džem na potretie.

Na krém: 400ml mlieka, 1 balíček vanilkového pudingu, 2 balíčky vanilkového cukru, 2 žĺtky, jahody na ozdobenie.

Postup: Vajcia s cukrom a soľou rozšľaháme. Pridáme smotanu, múku a dobre vymiešame. Na veľkej panvici (s kovovou rúčkou) alebo v okrúhlej forma no koláč roztopíme maslo a vylejeme vaječnú zmes. Vo vyhriatej rúre pečieme pri teplote 180 stupňov asi 15 minút do zlatista.

Prípravíme si žítkový krém: 200ml mlieka dáme variť s cukrom. Vo zvyšnom mlieku rozmiešame pudingový prášok a žĺtky a vmiešame do mierne vriaceho mlieka. Povaríme asi 1 minútu

a odstavíme.

Teplú omeletu natrieme z jednej strany jahodovým džemom a rozkrojíme na polovicu. Na tanieri na ňu nalejeme krém a zvinieme. Ozdobíme plátkami jahôd a šľahačkou.

KRONIKA

Naši Jubilanti

Milí jubilanti, keďže redakcia nemá vždy informácie, kto z vás oslávil alebo oslávi svoje okrúhliny, či obyčajné narodeniny, aj tak vám všetkým jubilantom a oslávencom patrí tento veršík.

*Prijmite náš vinš skromný, na deň vášho sviatku,
Želáme vám zo srdca šťastie v každom riadku.
Nech slnko šťastia svieti, nech vám láska srdce hreje.
Nech máte všetko, po čom srdce túži, nech vám nikdy smutno nie je.
Nech vás ľudia majú radi, rodina i kamarádi.
To všetko vám prajeme váš sviatok krásny.*

V máji oslávia okrúhle jubileá členovia ZO Ilava 10.5. **Daniela DUŠALOVÁ** – 60 rokov, 27.5. **Peter MARKOVIČ** – 70 rokov a 28.5. **Margita KLUKOVÁ** – 75 rokov. Výbor a členovia im prajú pevné zdravie, pohodu v kruhu blízkych ale i medzi nami.

Dňa 15.mája oslávi pekné životné jubileum 70 rokov **Vladimír GREGUŠ**, člen Poradenského centra SP Trnava, pevné zdravie, šťastie, elán do života a pohodu mu prajú výbor a členovia PRCSP.

Pod'akovanie

Ďakujem všetkým známym, priateľom, členom sluchovo postihnutých, ktorí sa sústrastami snažili zmierniť náš hlboký žiaľ nad stratou milovanej manželky, matky **Irenky KUCEJOVEJ**, ktorá nás opustila dňa 12.4.2015 . Veríme, že zostane v našich srdciach, i v spomienkach. František Kucej.

Smútočné oznámenie

Hlbokým zármutkom oznamujeme všetkým členom a priateľom, že dňa 7.5. 2015 náhle zomrel člen ZO SP Ilava pán **Vladimír PECUCHA** vo veku 64 rokov. Úprimnú sústrasť jeho rodine a česť jeho pamiatke.

Zaujímavosti zo sveta sluchovo postihnutých a pre sluchovo postihnutých

Špecifické vývinové poruchy učenia – história

Téma, ktorá sa týka aj nás sluchovo postihnutých, mnohí z nás majú kvôli sluchu problém čítaním s porozumením. Nikdy nie je na škodu si preštudovať niečo o tom od odborníkov.

Hybnou pákou civilizácie je možnosť prenášať poznatky a skúsenosti z jednej ľudskej generácie na druhú. Z tohto hľadiska vynález písma je epochálnym medzníkom.

Písanie však predpokladá čítanie a obe tieto schopnosti kráčajú ruka v ruke kultúrnymi dejinami ľudstva. Schopnosť písať a čítať bola dlho výsadou len určitej spoločenskej vrstvy a „vzdelanosť“ svojim nositeľom v minulosti vždy prinášala spoločenský status popripade hodnosť. Ideál vzdelania prístupného všetkým tak naliehavo vyslovený J. A. Komenským sa začína uskutočňovať až po zavedení povinnej školskej dochádzky.

Schopnosť čítať a písať je dnes už samozrejmosťou a u väčšiny ľudí patrí k základným atribútom vzdelania. Znamená to, že táto schopnosť sama o sebe dnes už nikoho mimoriadne spoločensky nevyzdvihuje, ale stala sa nutnosťou pre život každého jedinca. Človek, ktorý vie čítať a písať, je všeobecne považovaný za gramotného. Ten, kto túto schopnosť neovláda, je spoločensky v krajne nevýhodnom postavení, pretože čítanie a písanie sprevádza človeka po celý život. Na čítaní a písaní dnes omnoho viac záleží ako kedykoľvek v minulosti, pretože je to najdôležitejšia cesta k získaniu informácií. Vedieť čítať a písať je dnes samozrejmosťou a taktiež nutnosťou.

Čítať a písať sa učíme v škole pod vedením svojich učiteľov. Zaujímavosťou však je, že špecifické poruchy učenia neobjavili učitelia, ale lekári.

Cesta za poznaním špecifických vývinových porúch učenia bola dlhá a plná odbočiek a zákrut. Prvé zmienky sú zachytené už v starovekom písomníctve.

Vlastná história ako prvej z porúch dyslexie sa začala písať, keď francúzsky neurológ P. Broca v roku 1861 objavil isté miesto v čelovom laloku ľavej mozgovej hemisféry, ktoré riadi reč. Poškodenie tohto centra spôsobí stratu schopnosti artikulovať, produkovať reč a vyjadrovať sa. Druhým rozhodujúcim objavom bolo zistenie nemeckého neurológa O. Wernickeho 1874, že v blízkosti Brocových centier sa nachádzajú iné centrá, ktoré prednostne zodpovedajú za porozumenie hovorenej reči a za obsahovú zložku rečového prejavu. P. Broca a O. Wernicke položili vedecké základy teórie o vzťahu mozgovej činnosti a reči, vrátane jej symbolického prepisu do grafických znakov. Okrem toho už v tom období vo svojich prácach Wernicke, Heuer a iní bádatelia použili pojem psychomotorika, t.j. pojem spájajúci psychické a fyzické funkcie.

Znížená schopnosť hovoriť alebo rozumieť hovorenej reči následkom poškodenia príslušných mozgových centier v čase už normálne vyvinutej reči sa označuje ako afázia. Anglický neurológ H. C. Bastian písal o afáziách už v roku 1869, ale bližšie sa nimi nezaoberal. Táto oblasť skúmania zostala vyhradená A. Kussmaulovi, významnému nemeckému internistovi, ktorý ako prvý v roku 1877 použil termín „slovná slepota“ u pacientov, ktorí napriek primeranej inteligencii, dobrému zraku a niekedy i neporušenej reči neboli schopní čítať. Obdobnú stratu schopnosti v oblasti sluchového vnímania označil Kussmaul ako „slovnú hluchotu“. Sám usúdil, že ide o poruchy, ktoré sú odlišné od bežných afázií.

Iní autori pripisujú zásluhu O. Berkhanovi, praktickému lekárovi, ktorý v roku 1885 napísal štúdiu o poruchách reči. V nej sa zmieňuje o poruchách čítania a pravopisu už v zmysle dnešnej dyslexie a dysortografie. Z uvedených skutočností vyplýva, že ťažkosti s čítaním boli prvou formou špecifických porúch učenia, ktoré boli popísané ako prvé.

Vlastný objav vývinovej dyslexie bol anglickou záležitosťou, ku ktorému došlo nezávisle na sebe hneď na niekoľkých miestach súčasne v roku 1896. Zaslúžili sa o to traja zdravotnícki pracovníci. Jedným z objaviteľov bol P. Morgan, praktický lekár, ktorý ako prvý popísal prípad chlapca a nazval jeho poruchu „vrodená očná slepota“. Druhým bol úradník zdravotnej služby J. Kerr, ktorý v príspevku o školskej hygiene sa zmieňuje o žiakoch, ktorí trpia slovnou slepotou. Tretím bol dr. J. Hinshelwood, očný chirurg z Glasgowu. V roku 1900 J. Hinshelwood uverejnil svoju prvú monografiu o vrodenej slovnej slepote. Problematike špecifických porúch čítania zostal verný aj naďalej a v roku 1917 napísal svoju druhú monografiu, ktorá bola významným medzníkom anglického výskumu. Význam monografie spočíval v tom, že zhrnula všetky doposiaľ známe poznatky z tejto oblasti bádania. Hinshelwood vo svojej práci položil prvé solídne základy pre ďalší výskum. Na podkladoch ním zozbieraného materiálu sa dokázalo, že existuje niečo také ako vývinová dyslexia. Bol popísaný jej klinický obraz a naznačené možné príčiny. Ako možné príčiny Hinshelwood uviedol jednak hereditárne a jednak príčiny súvisiace s poškodením mozgového tkaniva v raných štádiách vývinu a dokonca podal návrh na terapeutické

opatrenia.

J. Hinshelwood zároveň upozornil na dve závažné okolnosti, ktoré určili smer ďalšieho bádania:

1. že sa častejšie vyskytujú podobné prípady v tej istej rodine
2. že sa príznaky porúch čítania u detí v mnohom podobajú príznakom pozorovaných u dospelých po určitých lokálnych poraneniach mozgu, z čoho sa usudzuje spojitosť s anomáliami mozgu.

Na základe Hinshelwoodových zistení sa sformovali dva smery po ktorých sa uberalo ďalšie pátranie po príčinách dyslexie.

Predstavitelia prvého smeru sa súhlasne prikláňali k lokalizačnej teórii a hľadali určité miesto v mozgu, v ktorom je centrum schopnosti čítať a ktoré v prípade vývinovej dyslexie by bolo poškodené buď v predškolskom veku, alebo postihnuté vrodeným nedokonalým vývinom. V tejto súvislosti sa uvádzal gyrus angularis - ľavá hemisféra.

Druhý smer uprednostnil „rodinný“ výskyt - teda dedičnú spojitosť dyslexie a pokúsil sa odhaliť genetické zákonitosti. Zástancom tejto koncepcie bol aj „otec dyslektikov“ Samuel T. Orton.

Po roku 1917 však výskum v tejto oblasti opustil Anglicko a presťahoval sa do USA a Škandinávie. Tým skončila prvá historická etapa vedeckého štúdia dyslexie. Na položené základy výskumu špecifických porúch učenia nadviazala nasledujúca etapa dejín špeciálnej pedagogiky.

Súčasťou prvej etapy bol priekopnícky prínos MUDr. Antonína Heverocha, vtedajšieho docenta chorôb nervových a duševných. MUDr. Antonín Heveroch zrejme sledoval literatúru francúzsku, nemeckú a nie anglickú a tak objavil vývinovú dyslexiu v Čechách úplne samostatne a nezávisle na zahraničných zdrojoch, aj keď o niekoľko rokov neskôr ako jeho anglickí kolegovia. V roku 1904 A. Heveroch uverejnil článok „O jednostranné neschopnosti naučiť se čísti při znamenité paměti“, v ktorom definoval dyslexiu, jej príčinu hľadal v zmysle najnovších poznatkov v rečovej oblasti ľavej hemisféry a na pedagógov sa obrátil s výzvou, aby si všímali podobné prípady. Napriek časovému oneskoreniu jeho objav nezostal o nič pozadu, pretože svojich zahraničných kolegov predstihol v psychologickej a neurologickej interpretácii. Konštatovanie, že ide o neschopnosť naučiť sa čítať a písať inak normálneho dieťaťa je osobným a najdôležitejším Heverochovým prínosom.

V roku 1925 vyšla práca O. Chlupa „Význam duševných projevů u dětí méně schopných“, ktorá ako jedna z prvých pojednávala o vedeckom výskume detskej dysgrafie, dysortografie a dyslexie.

Nápravou špecifických porúch čítania sa vo väčšom rozsahu začal zaoberať dr. J. Langmeier v roku 1952 v Detskej psychiatrickej liečebni v Havlíčkovom Brode. Táto liečebňa neskôr bola presťahovaná do liečebne v Dolných Počernicích a na dlhú dobu sa stala jediným nápravným a metodickým strediskom pre otázky dyslexie. V tej dobe na európskom kontinente malo podobný systém nápravnej starostlivosti len Dánsko a Švédsko.

Po tomto krátkom odbočení do staršej a novšej českej histórie opäť sa vraciame na pole svetového skúmania špecifických porúch učenia. Počas prvej štvrtiny 20. storočia sa záujem sústredil na špecifické poruchy čítania a v tomto obore získala vedúce postavenie americká odborná literatúra. Odborníci v mnohých krajinách dospeli k záveru, že o defekte, ktorý tak závažne ohrozuje školskú dráhu dieťaťa a vedie k závažným psychologickým a spoločenským komplikáciám, detskí lekári vedia len tak málo a učitelia takmer nič.

V roku 1925 americký neurológ dr. Samuel T. Orton navrhol prvú teóriu o tom, ako vznikajú špecifické poruchy čítania, v ktorej veľký dôraz kládol na vplyv dominancie jednej mozgovej hemisféry nad druhou.

Samuel T. Orton (1879 - 1948) bol predstaviteľom smeru, ktorý doteraz významne ovplyvňuje klinickú prax a teoretické uvažovanie v tejto oblasti skúmania. Pod inšpirujúcim vplyvom Ortonových myšlienok boli vypracované prvé metódy nápravy jeho asistentkami Gillinghamovou a Stillmanovou, ktoré patria v anglicky hovoriacich štátoch k najrozšírenejším a sú základom rôznych korekčných a modifikačných postupov.

Ortonovi bývalí žiaci založili Ortonovu dyslektickú spoločnosť, aby uviedli myšlienky svojho veľkého učiteľa do širokej praxe. Táto spoločnosť vyvíja mnohostrannú činnosť v oblasti osvety, organizácie nápravných opatrení, ale aj v podpore výskumných projektov. Je najvýznamnejším činiteľom na tomto poli v USA a združuje značné množstvo odborných pracovníkov aj z iných krajín.

V 30-tych rokoch sa ohlásil ďalší smer, ktorého stúpecami boli predovšetkým pedagogickí psychológovia. Výskumy psychológov poukázali na to, že na procese čítania sa zúčastňuje celý rad mentálnych funkcií a prejavy poruchy majú individuálny charakter. Významným prínosom do tejto odbornej diskusie prispeli práce A. Bronnerovej a L. Hollingworthovej. Skúmaný problém uzavreli tým, že jednotlivé prípady špecifických porúch sa líšia od seba stupňom a nie podstatou. Okrem toho u značnej časti detí s poruchou pravopisu dôležitú úlohu zohrávajú aj iné príčiny, akými sú prostredie a

motivácia.

Práve v týchto názoroch badať základ toho, čo neurológovia označili ako „inváziu sociológov a školských psychológov“ a čo v skutočnosti otriaslo pojmom špecifickej dyslexie, ktorý bol do tej doby budovaný výhradne lekármi podľa modelu organickej poruchy alebo choroby. Do otázok príčin poruchy bolo vnesené nové multifaktoriálne hľadisko. Začalo sa uvažovať, že nie jedna alebo niekoľko špecifických príčin vedie k poruche čítania, ale ide dokonca o súčinnosť veľkého množstva nepriaznivých vplyvov resp. faktorov.

K najvýznamnejšiemu prínosu došlo v oblasti praktickej nápravy - korekcie poruchy. Ukázalo sa, že pri odbornom didaktickom postupe je možná náprava. Avšak pre jednotlivé prípady je nutné nápravné metódy špeciálne upravovať.

V priebehu tohto obdobia boli popísané aj iné formy špecifických porúch učenia, ale neboli presnejšie vyšpecifikované. V roku 1939 dr. Alfred Strauss a dr. Heinz Werner publikovali popis dieťaťa so širokým stupňom porúch učenia. Títo páni zdôraznili variáciu týchto problémov a nutnosť individuálneho pohľadu na každé dieťa za účelom odhalenia jeho špeciálnych vyučovacích potrieb.

V USA boli oficiálne uznané špecifické poruchy učenia v roku 1967 a zvláštne podmienky pre deti s týmito ťažkosťami tvorili podstatnú súčasť špeciálnopedagogických opatrení. V roku 1977 sa dosiahol bod zlomu, kedy v USA bol schválený zákon (Public Law) 94-142, ktorý zaistil práva amerických detí so špecifickými poruchami učenia. U nás práva detí so špecifickými potrebami resp. práva integrovaných detí sú zahrnuté v Antidiskriminačnom zákone. V Čechách už v roku 1962 vznikla prvá trieda pre deti s poruchami čítania v škole pri Detskej fakultnej nemocnici v Brne. V roku 1971 vznikla dyslektická škola na úrovni prvého stupňa v Karlových Varoch. V rámci legislatívy špecifické poruchy učenia vstúpili do zákonov celospoločenského dosahu ešte v rámci Československa v roku 1986 ako „Metodický návod pro hodnocení a klasifikaci žáků se špecifickými vývinovými poruchami učení a chování a žáků ve vyrovnávacích třídách“ vydaný Ministerstvom školstva. Na Slovensku koncom 60-tych rokov 20. storočia problematikou špecifických porúch v oblasti matematiky sa zaoberal L. Košč a v tom čase mu vyšli aj prvé práce o dyskalkúlii. V susednom Poľsku v roku 1991 bola založená Poľska dyslektická spoločnosť so sídlom v Gdaňsku. Z krajín bývalého Sovietskeho zväzu najväčší záujem a pozornosť o problematiku špecifických porúch učenia a ich terapiu je zaznamenaný v Litve. Problematika porúch učenia je dodnes ako problematika medicínska, ale predovšetkým ako pedagogický problém stále otvorená. Počet vykazovaných detí postihnutých poruchami učenia v školách nebezpečne narastá. Napriek pokrokom v diagnostike a terapii špecifických porúch učenia, problémy s čítaním a písaním sú prakticky celoživotnou záležitosťou. Treba konštatovať, že úspechy dosiahnuté v terapii sa merajú schopnosťou dieťaťa príznaky kompenzovať, ako samotnú dysfunkciu úplne odstrániť. Dosiahnutý výsledok záleží jednak od stupňa ťažkostí, ako aj vhodne zvolenom postupe a programe nápravy.

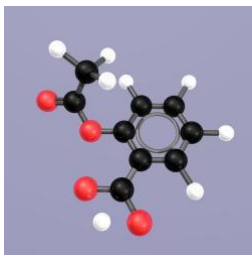
Pedagogika detí s poruchami učenia predstavuje jeden z najmladších odborov špeciálnej pedagogiky u nás, pretože tejto heterogénnej skupine detí sa donedávna nevenovala samostatná pozornosť.

Špecifické poruchy učenia sa premietajú hlavne do roviny komunikácie a dorozumievania. Je veľmi dôležité, aby sme všetci dokázali medzi sebou komunikovať a vzájomne si porozumieť, aby sme vedeli pozorne načúvať problémom iných a zároveň mali pochopenie pre ich starosti. Pri tejto príležitosti želajme si, aby škola popri svojej vzdelávacej funkcii sa stala miestom, kde každý žiak nájde uplatnenie, ústretovosť, vzájomné porozumenie a úctu.

Vypracovala : Mgr. Kohútiková Tatiana, Špeciálny pedagóg, DIC vo Zvolene **Použitá literatúra:** 1. Jirásek, J.: Matějček, Z., Žlab, Z.: Poruchy čtení a psaní. Praha, SPN 1966 , 2. Kaprová, Z.: O problémech žáků s poruchami učení a cestách k jejich řešení. Praha, Tech - Market 2000 3. Matějček, Z.: Vývinové poruchy čtení. Praha, SPN 1978
4. Matějček, Z.: Dyslexie. Špecifické poruchy čtení. Praha, H+H 1993, 5. Vašek, Š.: Základy špeciálnej pedagogiky. Bratislava, Sapientia 2003

Viete, že strate sluchu môže zabrániť aspirín?

Antibiotika na báze aminoglykosidov sa používajú už 60 rokov. Mnoho z nás im vďačí za to, že sme prekonali nebezpečné akútne infekcie, alebo tuberkulózu. Mnoho je i tých, ktorí by sa bez nich neobišli, pretože potrebujú celoživotnú antibakteriálnu clonu, napríklad tí s cystickou fibrózou. Okrem mnohých predností majú uvedené antibiotiká tiež jednu zú vlastnosť. Nieкто po nich ohluchne.

Aspirín, ktorý patrí k najstarším známym liekom, nás neprestáva prekvapovať stále novými blahodárnymi účinkami.

História účinnej látky aspirínu, ktorá má svoj pôvod v listoch a kôre niektorých rastlín, napr. vŕby, kladú niektorí historici až do piateho storočia pred Kristom. Tieto znalosti o liečivých účinkoch pri horúčke a bolestiach boli zabudnuté spoločne s úmrtím Gréka Hippokrata (460-377 rokov pred Kristom). Znovuobjavenie liečebných účinkov kyseliny salicylovej sa priznáva anglikánskemu kňazovi a je datovaný rokom 1758. K poznaniu látky, ktorá je za liečivé účinky vŕby zodpovedná, sa ale vedcom dostali až v roku 1820. Vtedy došlo k izolácii látky salicin - predchodcom dnešnej bohatej rodiny salicylátov, ku ktorej patrí i náš aspirín.

O liečivých účinkoch "aspirínu" písal už Hippokrat.

Liečba salicinom ale so sebou prinášala žalúdočné nevoľnosti a zvracanie. Mnoho bádateľov sa snažilo zmierniť nepriaznivý účinok neutralizáciou kyseliny alkáliami. Podarilo sa to až chemikovi menom Charles Frederic Gerhardt. Pridal acetyl chlorid k salicylátu sodnému a svoj postup publikoval v roku 1853.

Aspirín vtedy patril k najstarším liekom. Niektorí ho brali, aby sa zbavili bolesti hlavy, iní, aby znížili riziko artritídy – zápalového ochorenia kĺbov. Mnoho je tých, ktorí aspirín brali preto, že znižuje zrážanlivosť krvi a aby im pomohol od rizika infarktu myokardu. Ženy aspirín zachraňuje od hroziaceho úmrtia v dôsledku poruchy zvanej preeclampsia v dobe ich pregnancy. Nedávno sme napríklad písali o tom, ako Angličania objavili dokonca protirakovinový efekt, ktorý ochráni tých, ktorým zle funguje zvierac medzi žalúdkom a pečťou, čo sa prejavuje častým pálením záhy. Mohlo by sa zdať, že už na účinkoch aspirínu je všetko vyskúmané, a že už nás nemôže ničím prekvapiť. Opak je pravdou.

Nemocnica čínskych ozbrojených síl Chengdu. Kde prebiehala časť pokusov na pacientoch liečených gentamicínom.

Vedci z Michiganskej univerzity so svojimi čínskymi kolegami zverejnili informáciu, že aspirín môže zabrániť mnohým ľuďom strate sluchu. Ide o výsledok pokusov, ktoré sa robili v Číne na pacientoch, ktorí boli liečení gentamicínom. Gentamicin je jedno z najpoužívanejších aminoglykosidových antibiotík. Pacienti, bolo ich v pokusoch 195, dostávali antibiotikum intravenózne dvakrát denne v dávke 80 – 160 miligramov. Liečenie trvalo v priemerne 5 – 7 dní. Zhruba polovica z nich (89 pacientov) dostávala spolu s antibiotikami ešte aspirín. Zvyšok (106 pacientov) dostával miesto aspirínu len placebo. Výsledok pokusov bol prekvapujúci. Stratú sluchu v skupine, ktorá dostávala placebo utrpelo 13% pacientov, zatiaľ v skupine tých, ktorí na viac dostávali aspirín, len 3%. Podávanie aspirínu viedlo k tomu, že u antibiotikami liečených pacientov poklesol počet prípadov straty sluchu o 75%.

Profesor biochemie Jochen Schacht z University of Michigan's Kresge Hearing Research Institute. Vedúca osobnosť, ktorá sa zasadila o klinické overovanie nových účinkov aspirínu.

Výsledky štúdie považujú ich autori za natoľko presvedčivé, že apelujú na lekársku komunitu celého sveta s doporučením, aby pri liečbe aminoglykosidovými antibiotikami pokiaľ tomu neodporuje iná komplikácia, ako napr. žalúdočné vedy, pre ktoré je podávanie aspirínu kontraindikáciou pre jeho efekt znižujúcou zrážanlivosť krvi, vzali u svojich pacientov nové objavené účinky aspirínu do úvahy. Mohli by tak u mnohých osôb minimalizovať riziko straty sluchu.

Pokusy na Číňanoch neboli robené len tak z pleziára. Predchádzali im obdobné laboratórne pokusy na myšiach. I na tých sa liečebný efekt aspirínu prejavil.

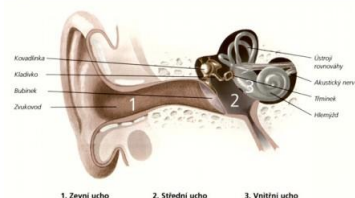
Ovšem pozor, než si začnete aspirín sami ordinovať, poradte sa s lekárom. Máte napríklad poruchu zrážanlivosti krvi, môžete si privodiť i takéto podliatiny.

V literatúre sa uvádza, že ku strate sluchu po liečbe antibiotikami na báze aminoglykosidov dochádza v 8% prípadov. Celkový počet postihnutých bude najväčší zvlášť v rozvojových krajinách, kde je toto antibiotikum pre svoju lacnosť hojne používané. Pri istej dávke cynizmu možno hovoriť, že odo dneška je výroba zdravých, ale hluchých nešťastníkov, zbytočná. Informovanému nemocničnému personálu stačí k náprave pár gramov tohto najbezpečnejšieho a zrejme i jedného z najlacnejšieho lieku na zemi.

Doposiaľ neexistovala žiadna bežná liečba, ktorá by v prípade vedľajšieho účinku antibiotík bola schopná vzniku hluchoty zabrániť. Spolupráca amerických a čínskych vedcov trvá v tomto prípade už od roku 1999. Je nutná, pretože gentamycín sa v USA nepoužíva. Získaným výsledkom je možné dôverovať, pretože v Číne sa na projekte zúčastnila prestížna Štvrtá vojenská univerzita v Xi'an. Po získaní nutných povolení k začatiu klinických skúšok prebiehali pokusy s dvojitémi kontrolnými skupinami. Vedľa zmienenej kliniky sa sledovanie pacientov prevádzalo i v nemocnici vzdušných síl Chengdu. Pokusy trvali štyri roky a zahrňovali pacientov vo veku od 18 do 65 rokov. V pokusoch boli ako postihnuté osoby brané do úvahy len tie osoby, ktorých sluch po liečbe antibiotikami poklesol najmenej o 15 decibelov v oboch zo sledovaných frekvencií: 6 a 8 kHz. Zo skorších pozorovaní je tiež známe, že ku strate citlivosti ucha v uvedených frekvenciách dochádza najskôr.

Len pre úplnosť zostáva dodať, že pokiaľ sa k liečbe gentamicínom pripojí zmienený aspirín, účinnosť antibiotika to neznižuje. **Autor: Josef Pazdera** **Pramene: New England Journal of Medicine, Volume 354, Issue 17: April 27, 2006.**

ZVUK A SLUCH

Najprv úplne schematicky o prenose zvuku do nášho sluchového orgánu a o ľudskom uchu. Sluch hrá v ľudskom živote veľmi dôležitú úlohu. Dovoľuje nám komunikovať a prijímať informácie, tešiť sa z zvukov prírody a počúvať hudbu. Zvuk nás môže tiež varovať pred nebezpečenstvom. Všetky zvuky sú spôsobované pohybom. Fúka napríklad vietor, pohybuje lístím na stromoch. Lísty stláčajú molekuly vzduchu a spôsobujú ich vibrácie. Tieto vibrácie molekúl vzduchu sa šíri priestorom v podobe zvukovej (tlakovej) vlny, ktorá môže byť zachytená ušom. Pomalé vibrácie (nízke frekvencie) sú počuť ako hlboké tóny (basy), rýchle vibrácie (vysoké kmitočty) počujeme potom ako tóny vysoké (výšky).

Stručne o ľudskom uchu:

Ľudské ucho je veľmi zložitý, citlivý a komplexný orgán, ktorý je zodpovedný za príjem zvukov zvonku, ich prevod do vlastného sluchového orgánu, kde dôjde ku konečnej premene na nervové impulzy, ktoré môžu byť spracované mozgom. Ľudské ucho sa skladá z troch hlavných častí:

Vonkajšie ucho

Vonkajšie ucho sa skladá z externej chrupavkovej časti (ušnice) a zo vonkajšieho zvukovodu. Na konci zvukovodu sa nachádza ušný bubienok, ktorý tvorí hranicu stredného ucha. Vonkajšie ucho funguje ako parabola satelitných antén, ktorá prijíma zvukové vlny, vedie ich k bubienku, ktorý je nimi rozkmitaný

Stredné ucho

Stredné ucho je priestor vyplnený vzduchom, v ktorom je tlak regulovaný Eustachovej trubice, ktorá spája stredné ucho s hltanom. V strednom uchu sa nachádzajú tri malé kostičky, ktoré sa nazývajú kladivko, nákovka a strmienok. Reťaz týchto kostičiek tvorí pákový, pružný mechanizmus, ktorý prevádza vibrácie z bubienka do vnútorného ucha (do kochley). S kostičkami sú spojené dva malé svaly, ktoré sa aktivujú pri silných zvukoch prichádzajúcich do ucha. Tieto svaly znižujú efekt silných zvukových tlakov pred tým, než sa dostanú do vnútorného ucha.

Vnútorné ucho

Vnútorné ucho, kochlea, má tvar slimačej ulity a je vyplnená kvapalinou. K slimáku je pripojené ústrojenstvo rovnováhy, ktoré sa skladá z troch polkruhových kanálikov, vyplnených tekutinou. Medzi stredným a vnútorným uchom je oválne okienko. K oválnemu okienku je pripojená platnička strmienka a tento systém pracuje ako piest, tlakovú tekutinu vo vnútornom uchu. Pohyb tekutiny vo vnútornom uchu tu aktivujú vlásokové bunky (týchto "senzorických buniek" je vo vnútornom uchu asi 20 tisíc). Keď sú vlásokové bunky aktivované, vysielajú do mozgu cez sluchový nerv impulzy. Mozog vníma tieto impulzy ako zvuk. Týmito fantastickými kľukatými cestičkami je ucho schopné zachytiť zvukové vlny, premeniť ich na vibrácie kostičiek, potom na vlnenie v ušné kvapaline a nakoniec na nervové impulzy, ktoré sú spracované mozgom. Aj to najmenšie poškodenie tohto komplexného systému môže ohroziť sluch.

Poškodenie sluchu

Milióny ľudí na celom svete majú problémy so sluchom jednak stratou sluchu, jednak tinnitu (pískanie, šumenie alebo iné pazvuky v uchu), ale iba menšina z nich používa slúchadla. Sluchová strata nie je problém iba starostia, ale týka sa ľudí všetkých vekových kategórií, vrátane, bohužiaľ, so stúpajúcou tendenciou, mladistvých a detí. Fyziologická (prirodzená) strata sluchu v starobe je však stále najčastejšou príčinou sluchových porúch. Ak je príčina poruchy sluchu vo zvukovode alebo v strednom uchu, hovoríme o prevodovej nedoslýchavosti. Pokiaľ je strata sluchu spôsobená poruchou sensorických buniek vnútorného ucha alebo sluchových nervov, hovoríme o nedoslýchavosti senzorieurálnej, percepčnej. Sluchová strata neznamená len neschopnosť počuť dostatočne hlasno. Niektorí nedoslýchaví majú problémy s vypočutím v špecifických a často úzkych frekvenčných pásmach. To sa prejavuje stratou zrozumiteľnosti reči, kedy je reč iba počuť, ale nie je rozumieť. U starších pacientov hrá veľakrát významnú úlohu v poruche zrozumiteľnosti aj tzv. centrálna zložka poruchy zrozumiteľnosti reči. Zvlášť u takýchto pacientov je mnohokrát rovnako dôležitý, ako každá iná liečba alebo použitie slúchadla, aj empatický prístup k takémuto človeku, prijateľné tempo reči, vhodné prostredie, možnosť odzeranie apod. Pokiaľ nie je sluchová strata včas identifikovaná, liečená a kompenzovaná u najmenších detí, môže sa to veľmi negatívne prejavíť vo vývoji detskej reči a v schopnosti učenia. Preto je veľmi dôležité celoplošné zavádzanie skríningu vyšetrenia sluchu u novorodencov v rámci celej SR. Zanedbaná sluchová strata u detí i dospelých môže pôsobiť široké spektrum problémov. Sluchové problémy môžu často viesť k problému "držať krok" s ostatnými v rôznych situáciách a následne viesť k pocitu izolácie, únavy, osamelosti. Pretože je sluchová strata často spájaná so starobou a často, bohužiaľ, nesprávne spájaná aj so znížením inteligencie, čo môže mať negatívny vplyv na život v škole aj v práci, na sociálne kontakty a všeobecne na zníženie kvality života. A toto platí v každom veku. Preto je veľmi dôležité "niečo robiť" so sluchovým postihnutím čo možno najskôr.

Liečba nedoslýchavosti

Prevodová nedoslýchavosť môže byť niekedy liečená chirurgicky alebo pomocou liekov. Za príčinu percepčnej nedoslýchavosti je často považovaná príčina cievna (znížené prekrvovanie sluchového orgánu, sluchových buniek), a preto dochádzalo v minulosti v SR - v porovnaní s ostatným svetom - k nad užívanie liekov rozširujúcich cievy (vazodilatačné lieky). V poslednej dobe je od tohto postupu odklon, tieto lieky sa používajú väčšinou u akútnych zhoršeníach sluchu. Liekom, u ktorého bol efekt v liečbe nedoslýchavosťou a tinnitu, preukázaný je Betahistín. Na trhu je niekoľko preparátov od rôznych výrobcov, liek musí byť na lekársky predpis po predchádzajúcom riadnom vyšetrení. Celkom populárne sú lieky s extraktmi z listu Gingo bilboa. Opäť je na trhu veľa preparátov, aj keď sú dostupné mnohokrát komerčne, je lepšie je začať užívať po porade s lekárom. Vo väčšine prípadov je však u sluchových porúch, najmä percepčných, slúchadlo jediným prostriedkom pre účinnú pomoc. *(zdroj internet)*

Milí sluchovo postihnutí, ak vás náš TG zaujal a máte záujem ho dostávať, môžete si ho objednať v našom občianskom združení Poradensko-rehabilitačnom centre sluchovo postihnutých, Novosadská 4, 917 00 Trnava, na mobile č. 0917 648 731. Môžeme vám ho poslať emailovou poštou, ak zašlete svoju emailovú adresu do redakcie TG alebo na PRCSP.

Číslo TG Máj 2015 spracovala Katarína Brázdovičová

